

การฟื้นฟูสวนไม้ผล หลังประสบอุทกภัย

โครงการรณรงค์ฟื้นฟูพื้นที่การเกษตรหลังน้ำลด ปี ๒๕๕๔

กรมส่งเสริมการเกษตร

การฟื้นฟูสวนไม้ผล หลังประสบอุทกภัย

“อุทกภัย” ภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรชาวสวนไม้ผล เนื่องจากไม้ผลเป็นพืชอายุยืนใช้ระยะเวลาในการให้ผลผลิตค่อนข้างนานโดยเฉลี่ย 5 - 7 ปี มีการลงทุนสูงค่อนข้างสูง

ความทนทานของไม้ผล ต่อภาวะน้ำท่วม

- **ทนทานได้น้อย** ไม้ผลในกลุ่มจะตายภายในหลังน้ำท่วมข้างเพียง 3-5 วัน ได้แก่ มะละกอ ขนุน จำปา ตะสาเก

● **กนกานใต้ปานกลาง**

ไม้ผลในกลุ่มนี้อาจจะทนอยู่ได้ในระหว่าง 7-15 วัน เช่น ส้มเขียวหวาน ทุเรียน มังคุด มะไฟ

● **กนกานใต้มาก** ไม้ผลกลุ่มนี้อาจสามารถอยู่ได้ระหว่าง 15-30 วัน เช่น ขมพู พุทรา ละมุด มะขาม มะพร้าว ทมาท กระท้อน ฝรั่ง

การจัดการสวนไม้ผล ที่ถูกน้ำท่วมขัง

1. เร่งระบายน้ำออกจากสวนไม้ผลเพื่อกู้สวน
โดยเตรียมเครื่องสูบน้ำ พร้อมทำทางระบายน้ำ

2. ค้ำยัน/พยุงต้นไม้ผลที่เอนหรือล้ม
เพื่อป้องกันการโค่นล้ม

3. ตัดแต่งกิ่งและทรงพุ่มหลังน้ำลด

โดยเอากิ่งแก่ กิ่งที่ฉีกหัก เหี่ยวเฉา แน่นที่ใบออก

4. ฟื้นฟูความสมบูรณ์ของต้นหลังน้ำลด

ใช้ปุ๋ยทางใบ สูตรเสมอ เช่น 12-12-12 หรือปุ๋ยเกล็ด สูตร 21-21-21 เมื่อดินแห้งเป็นปกติ ควรพรวนดินແກ່ต้น เพิ่มเพิ่มออกซิเจนแก่รากพืช หากถูกน้ำท่วมนานๆ มักเกิดปัญหาโรครากเน่าป้องกันด้วยการราดหรือทาโคนต้นไม้ด้วย สารเคมีกันรา

5. การปลูกซ่อมแซมสวนไม้ผลที่ประสบอุทกภัย กรณีเหลือรอดเกินกว่า 60-70% โดย

5.1 การตัดและเก็บ เศษซากของต้นไม้ผลที่ยืนต้นตาย เช่น ผล กิ่ง ก้าน ตอ รวมไปถึงรากหากทำได้ และเก็บออกจากแปลง

5.2 เตรียมดิน โดยใช้เครื่องมือที่มีน้ำหนักเบาโดยการพรวนกลับหน้าดินบริเวณโดยรอบพร้อมการกำจัดวัชพืชที่ยังเหลืออยู่ ปรับสภาพดินโดยหว่านปุ๋ยขาวหรือโดโลไมต์

เพื่อปรับสภาพดินให้เป็นกลางป้องกันการเกิดโรครากเน่าและโคนเน่าที่มักเกิดขึ้นหลังน้ำลด โรยปุ๋ยคอก และตากดินทิ้งไว้อย่างน้อย 1 เดือน จึงขุดหลุมปลูก

6. การสร้างสวนใหม่ หากพบว่าต้นไม้ผลยืนต้นตายทั้งหมด กรณีเป็นสวนไม้ผลที่เป็นที่ราบ ไม่มีการยกร่องแปลง หลังจากเก็บเศษซากต้นไม้ผลแล้ว ให้ทำการไถกลับหน้าดิน ไถพรวน ปรับพื้นที่แปลง หว่านปุ๋ยขาว หรือโดโลไมต์ เพื่อปรับสภาพดิน หว่านปุ๋ยคอก และตากดินทิ้งไว้อย่างน้อย 1 เดือน กำหนดระยะปลูก ซึ่งจะใช้ระยะ 6 x 6 เมตร หรือ 8 x 8 เมตร แล้วแต่ชนิดไม้ผล แล้วจึงขุดหลุมปลูก หากเป็นสวนที่มีการยกร่องและมีร่องน้ำ หลังจากเก็บซากต้นไม้ผลหมดแล้ว ให้ขุดแต่งสันร่องปลูกใหม่แทนสันร่องเดิมที่พังทลาย โดยให้สันร่องมีขนาดกว้าง 6-8 เมตร และขุดร่องน้ำกว้าง 1.5 เมตร ลึก 0.70 เมตร ขึ้นไป กลับหน้าดินบนแปลงจากบนลงล่าง หว่านปุ๋ยขาวหรือโดโลไมต์เพื่อปรับสภาพดิน หว่านปุ๋ยคอก และตากดินทิ้งไว้อย่างน้อย 1 เดือน ทำการพูนดินยกโคกขึ้นมาก่อนขุดหลุมปลูกไม้ผลทุกต้น

จัดทำโดย กรมส่งเสริมการเกษตร